

felülvizsgálati bíróság

végzése

Az ügy száma: Gfv.VI.30.342/2021/4.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Csőke Andrea előadó bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró

Az adós: adós1

Az adós jogi képviselője: Simala Zoltán Ügyvédi Iroda cím

A hitelező: hitelező1

A hitelező jogi képviselője: Dr. Nagy Éva Kamilla Ügyvédi Iroda cím1

Az eljárás tárgya: felszámolási eljárás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a hitelező

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla, 15.Fpkf.43.214/2021/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék, 27.Fpk.359/2020/18.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős végzést hatályában fenntartja.

Kötelezi a hitelezőt, hogy 15 napon belül fizessen meg az adósnak 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A hitelező a P. Alapítvány építetővel fővállalkozási szerződést kötött 2017. április 7-én. Ennek teljesítése körében a hitelező megrendelőként és az adós vállalkozóként 2017. augusztus 2-án vállalkozási szerződést kötött. Az adóst megillető vállalkozói díj előlegeként a hitelező 2017. november 16-án 73.576 euró összeget fizetett az adósnak, melyről az adós kiállította az ESZEUR001/2017 számú számláját.

[2] A hitelező az építető jogutódjával 2019. augusztus 23-án megegyezett a fővállalkozási szerződés megszüntetéséről. A hitelező 2019. október 28-án kelt levelében tájékoztatta az adóst a fővállalkozási szerződés lezárásáról és arról, hogy emiatt a vele kötött vállalkozási szerződés lezárása vált szükségessé, egyúttal felhívta az adóst a részére megküldött szerződésmódosítás 2019. november 4. napjáig aláírásával ellátott visszaküldésére, továbbá a részére megfizetett vállalkozói díjelőleg 2019. november 12-ig történő visszafizetésére. Az adós 2019. november 25-én kelt válaszlevele szerint a hitelezőtől nem kapott teljesítési igazolást, illetve a hitelező nem reagált a szerződésmódosítással, lezárással kapcsolatos észrevételeire, és csak abban az esetben haladhatnak tovább a szerződés lezárásának irányába, ha mindezek megtörténnek.

[3] A hitelező ezt követően, 2019. december 12-én kelt fizetési felszólításában arra hivatkozással, hogy az építető és közte létrejött fővállalkozási szerződést 2019. augusztus 23-án közös megegyezéssel megszüntették, és emiatt az adóssal kötött vállalkozási szerződés megszűnt, melyre tekintettel a felek egymással elszámolásra kötelesek, felszólította az adóst az általa felvett 73.576 euróból teljesítéssel nem fedezett nettó 52.407,84 euró vállalkozói díjelőleg és annak 2019. augusztus 24-től számított késedelmi kamata 15 napon belüli megfizetésére. Tájékoztatta az adóst, hogy amennyiben nem tesz eleget a fizetési kötelezettségének a megadott határidőn belül, felszámolási eljárást kezdeményez ellene. Az adós a felszólítást 2020. január 6-án vette át.

A hitelező kérelme, az adós ellenkérelme

[4] A hitelező a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 27.§ (2) bekezdés a) pontja alapján állította az adós fizetéseképtelenségét, és kérte felszámolásának elrendelését. Előadta, hogy a követelése a szerződés megszűnésének időpontjában, 2019. augusztus 23-án vált esedékessé, s az adós a vállalkozói díjelőleg visszafizetésére vonatkozó tartozását nem egyenlítette ki és azt nem is vitatta.

[5] Az adós ellenkérelmében kérte az eljárás megszüntetését. Állította, hogy a felek közötti alvállalkozói szerződés a fővállalkozói szerződés megszűnésével egyidejűleg nem szűnt meg automatikusan, így az érvényes és hatályos. Hivatkozott arra, hogy a fizetéseképtelensége megállapításának feltételei hiányoznak, mert a felek szerződése alapján a díjelőleg visszafizetése még nem vált esedékessé; a követelés lejárttá tétele sem történt meg; a 2019. október 28-án kelt fizetési felszólítás nem felelt meg a Cstv. 27. § (2c) pontjában foglaltaknak; a 2019. december 12-én kelt fizetési felszólítás ugyan megfelelt a törvényi feltételeknek, de ezt megelőzően az adós már 2019. november 25-én kelt levelével érdemben vitatta a hitelező követelését.

Az első- és a másodfokú bíróság határozata

[1] Az elsőfokú bíróság megállapította az adós fizetéseképtelenségét és főeljárásként elrendelte felszámolását. A végzés indokolásában kifejtette, hogy a hitelező az adóst először 2019. október 28-án, majd december 12-én hívta fel a fizetésre. Az adós 2019. november 25-én kelt levele a hitelező által visszakövetelt vállalkozói díjelőleggel szemben a Cstv. 27. § (2c) bekezdés szerinti érdemi vitatást nem tartalmazott, a vállalkozói díjelőlegről egyáltalán nem tett említést, s az adós a követelésösszszerűségét nem vitatta.

[2] Az adós fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatta és az eljárást soron kívül megszüntette. A határozat indokolásában elsőként leszögezte, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást lényegében helyesen állapította meg, abból azonban téves jogi következtetésre jutott.

[3] A 2019. október 28-án kelt „első” felszólítás (fizetési felhívás) a követelésről való tájékoztatáshoz elegendő volt, a 4/2013.PJE határozatban foglaltakkal is összhangban megfelelően megteremtette az adós számára annak lehetőségét, hogy a hitelező vele szemben támasztott követelését megismerje, és azt vitássá tegye. Ezen nem változtat, hogy a hitelező a követelését az adott előleg teljes összegében jelölte meg, míg felszámolás iránti kérelmében már csak 52.407,84 euróban jelölte meg igényét.

[4] Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, hogy az adós 2019. november 25-én kelt K-2019/290 iktatószámú levelét nem találta a követelés Cstv. 27. § (2c) bekezdése által előírtaknak megfelelő, érdemi vitatásnak. E levél ugyanis kifejezetten az első felszólításra adandó válaszként íródott. (Ez az eljárásban nem volt a felek között vitás.) Annak megállapításához, hogy az adós levele a fizetési kötelezettségnek a Cstv. 27. § (2c)

bekezdésében vagylagosan felsorolt valamely ismervét kétségbe vonta-e, a hitelező 2019. október 28. napján kelt felszólítását és az adós válaszát egymással egybevetve szükséges értelmezni és értékelni.

[5] A felek egymáshoz írt leveleinek értelmezésével az ítéletábla arra az álláspontra jutott, hogy a hitelezőnek az eljárásbeli előleg visszakövetelése iránti követelésével szemben az adós a 2019. november 25. napján kelt levelében, a vonatkozó jogviszonyuk lezáratlanságára, s lényegében a 2019. október 28.-én kelt felszólításban foglaltak emiatti időszerűtlenségére hivatkozott. Ezáltal tartalmilag az ellenvéleményét fejezte ki azzal szemben, hogy a felek – szerinte még fennálló – jogviszonyában az előleggel történő elszámolás aktuálissá vált, azaz a hitelező 2019. december 12. napján kelt fizetési felszólításának kézhezvételét megelőzően írásban, érdemben kétségbe vonta az előleg visszafizetésének esedékességét. A Cstv. 27. § (2c) bekezdés értelmében a követelés esedékességének érdemi kétségbe vonása elegendő ahhoz, hogy az adós vitatását – amennyiben az írásban, legkésőbb a hitelező fizetési felszólításának kézhezvételét megelőző napig történik, mint a jelen esetben – meg lehessen állapítani.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[6] A hitelező felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős végzés hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság végzésének helybenhagyását. Kérte az adós kötelezését a költségjegyzék alapján előterjesztett költségei megfizetésére.

[7] Állította, hogy a jogerős végzés sérti a Cstv. 27. § (2) bekezdés a) pontját, (2c) bekezdését, (6) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 279. § (1) bekezdését.

[8] Álláspontja szerint a másodfokú bíróság részben helytelenül állapította meg a tényállást, mert az adós határidőben nem vitatta a tartozását. A mérlegelés súlyosan sérti a Cstv. megjelölt rendelkezéseit. A bíróság belső meggyőződésének kialakítása gondos bírálatot tételez fel a mérlegelés eredménye szempontjából. Nem lehet a belső meggyőződés valamiféle bírói önkény megnyilvánulása, a logika és a gyakorlati tapasztalat szabályai szerint kell a konkrét tényállást vizsgálni. A bíróság a szabad mérlegelési jogkörében eljárva sem tehet a perben rendelkezésre álló adatokkal ellentétes megállapításokat.

[9] A másodfokú bíróság helytelenül állapította meg, hogy az adós 2019. november 25-én kelt válaszelevele a követelés érdemi vitatásának minősül, nem lehet olyan következtetésre jutni, hogy azzal az adós érdemben kétségbe vonta volna a díjelőleg visszafizetésének esedékességét.

[10] Hangsúlyozta, hogy az adós nyilatkozatának egyértelműen a hitelező követelésére kell vonatkoznia, az adós nyilatkozatának tárgyát az adósnak a hitelező felhívásában megjelölt fizetési kötelezettsége kell, hogy képezze. Az adós a levelében említést sem tett azon fizetési kötelezettségről, melynek teljesítésére a hitelező felhívta.

[11] Részletesen kifejtett álláspontja szerint az adós levele tartalmának megállapításakor az adós nyilatkozatát nemcsak a hitelező első felszólító levelével, hanem a szerződéstervezethez fűzött adósi észrevételekkel is összevetve kell értelmezni.

[12] Az adós válaszleveléből az következik, hogy az adós a hitelezői felhívásban szereplő követelést nem vitatta. A másodfokú bíróság döntése egy olyan tartalmú válaszlevelet minősít az adós érdemi vitatásának, amely a hitelező által konkrétan megjelölt tartozást egyáltalán nem említi meg, a hitelező által felhívott fizetési kötelezettségre nem is reagált, a követelés fennálltát,összszerűségét, esedékességét nem vitatta.

[13] Az adós felülvizsgálati ellenkérelmében kérte – tartalma szerint – a jogerős végzés hatályában való fenntartását. Hangsúlyozta, hogy a hitelező maga is hivatkozott arra az első felszólításában, hogy a felek közötti jogviszony lezáratlan, így az adós állítólagos tartozása sem válhatott esedékessé a szerződés felmondása hiányában.

A Kúria döntése és jogi indokai

[14] A Kúria a jogerős végzést a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Cstv. 6.§ (3) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 423. § (1) bekezdése szerint.

[15] A felülvizsgálati eljárásban eldöntendő jogkérdés az volt, a másodfokú bíróság megsértette-e a Pp. 279. § (1) bekezdését a bizonyítékok mérlegelése során döntése meghozatalakor.

[16] A Kúria e vonatkozásban utal arra, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 206. § (1) bekezdése a Pp. 279. § (1) bekezdésével azonosan határozta meg a bíróság feladatát a bizonyítás eredményének mérlegelése körében, az új Pp. is a bizonyítékok szabad mérlegelésének elvén áll. Az rPp. 206. § (1) bekezdése állított megsértése vonatkozásában előterjesztett felülvizsgálati kérelem vonatkozásában kialakított jogértelmezés ezért az új Pp. 279. § (1) bekezdésénél is alkalmazandó. Eszerint a felülvizsgálati eljárásban az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek – és így ez ad alapot a jogerős határozat vonatkozásában a jogszabálysértés megállapítására –, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott határozattól eltérő következtetésre lehet jutni (BH2013.119.).

[17] Ebből következően a Kúria vizsgálta, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékokból kizárólag az ítéltábla határozatával ellentétes határozatot lehetett volna-e hozni.

[18] Az ítéltábla arra alapította az eljárást megszüntető végzését, hogy az adós a fizetési felszólítást megelőzően vitatta a hitelező igényét azt állítva, hogy az még nem esedékes.

[19] A Kúria az eljárás irataiból – az adós által 12. sorszámú beadványához csatolt e-mailekből, a 3. számú szerződésmódosító Közös Nyilatkozat adós által megjegyzésekkel ellátott változatából, valamint a 2019. november 25-én kelt leveléből – arra a megállapításra jutott, hogy a másodfokú bíróság a bizonyítékok helyes értékelésével jogszabálysértés nélkül

állapította meg a tényállást. Helytállóan jutott arra a következtetésre is, hogy az adós a 2019. november 25-én kelt levelében vitatta a követelésének esedékessé válását, ez a levél tartalma alapján egyértelműen megállapítható. A Kúria egyetért a jogerős végzés indokolásában kifejtettekkel.

[20] A Kúria hangsúlyozza, teljes mértékben egyetért az ítélőtáblával abban is, hogy vitatottá tehető egy követelés anélkül, hogy a fizetési felhívásban megjelölt összeget az adós a levelében megemlítené, az adott esetben nem a követelés összegének, hanem esedékessé válásának a kérdésében vált a követelés vitatottá.

[21] Mindezekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy nem áll fenn a hitelező által állított jogszabálysértés, mert a másodfokú bíróság a Cstv. 27. § (2) bekezdés a) pontjának, (2c) bekezdésének és (6) bekezdésének megfelelő alkalmazásával szüntette meg a felszámolási eljárást, úgy ítélve meg a bizonyítékok alapján, hogy a hitelező követelése vitatott volt, amikor a fizetési felszólítást megküldte az adós részére.

[22] Ennek alapján a Kúria a jogszabályoknak megfelelő jogerős végzést a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[23] A hitelező felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért a Pp. 405. § (1) bekezdése és 364. §-a folytán alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a köteles megfizetni az adós felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét, amely a jogi képviselőével felmerült ügyvédi munkadíjból áll. Az ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3)-(6) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg, figyelemmel az elvégzett ügyvédi tevékenységre is. A Kúria hangsúlyozza, hogy a felülvizsgálati eljárásban a felülvizsgálati ellenkérelem elkészítése – figyelemmel a felülvizsgálati eljárási szabályokra [Pp. 413. § (2) bekezdés] – már nem igényel olyan mértékű tevékenységet, amelyet az adós jogi képviselője a költségjegyzék nyomtatványon megjelölt. Az első- és másodfokú eljárásban megállapított költség vonatkozásában – jóllehet e tekintetben felülvizsgálati kérelem előterjesztésére 2021. január 1-től kezdődően lehetőség van [Pp. 407. § (1) bekezdés c) pont] – felülvizsgálati kérelmet az adós nem terjesztett elő, a jogerős végzés hatályában való fenntartásával a költségek is hatályban maradnak, azok felülvizsgálatára nem kerülhetett sor.

[24] A Kúria tárgyaláson kívül hozta meg határozatát.

Budapest, 2021. november 30.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró

